Oponentský posudek

doktorské disertační práce MUDr. Jana Vaculíka

MUDr. Jan Vaculík, lékař Ortopedické kliniky IPVZ , 1.LF UK a Nemocnice na Bulovce, předložil doktorskou dizertační práci s názvem: „Zlomenina proximálního femuru. Výsledky léčby. Sekundární prevence vzniku nových zlomenin proximálního femuru po zlomenině kontralaterálního femuru".

Volba tématu

Zvolené téma pro doktorskou disertační práci je velice závažné a dlouhodobě aktuální, protože zlomeniny proximálního femuru jsou nejčastější nízkozátěžovou zlomeninou pacientů starších 50 let, nota bene velmi často v osteoporotickém terénu. Jejich incidence s věkem stoupá a do budoucna se predikuje další nárůst. Vznik této zlomeniny výrazně zvyšuje riziko kontralaterální zlomeniny proximálního femuru. Z toho důvodu je nasazení co nejčasnější léčby osteoporozy velmi důležitou sekundární prevencí vzniku dalších nízkozátěžových zlomenin.

Rozsah a členění práce

Dizertační práce má celkem 88 stran, z toho 64 stran vlastního textu a 24 stran literárních odkazů. Práce je názorně rozčleněna do deseti kapitol a její rozsah je adekvátní zvolenému tématu a jejímu významu.

Úvod

Nejprve jsou specifikované dílčí cíle práce. Následuje rozvaha o problematice nízkozátěžových zlomenin v souvislosti s osteoporozou a možnosti sekudární prevence těchto zlomenin. Přehled epidemiologických údajů literárních, a hlavně ze spádové oblasti Nemocnice Na Bulovce, ukazuje na solidní podklady studie. Velmi podrobně jsou probrána známá fakta o rizicích další nízkozátěžové zlomeniny.

Sekundární prevence zlomenin po zlomenině proximálního femuru

V této kapitole jsou přehledně shrnuta doporučení platná v České republice, na jejichž tvorbě se MUDr. Vaculík podílel jako autor či spoluautor. Velmi podrobně je probrán efekt

jednotlivých léků osteoporozy a jejich potřebné dávkování, a to vše ve srovnání se zahraničními zkušenostmi. Tato kapitola výrazně ukazuje autorovy hluboké znalosti problematiky osteoporotických zlomenin a její léčby

Materiál a metody

V této kapitole je nejprve přehledným obrázkem předveden celý soubor hodnocených případů, včetně důvodů jejich případného vyřazení ze studie. Je uvedena metodologie sběru dat a statistického rozboru, tedy dotazníky a následně doplnění telefonáty. Další důležitá fakta jsou uspořádána do tabulek.

Výsledky

Výsledky jsou přehledně prezentovány v několika grafech a tabulkách. Podařilo se shromáždit údaje od 70% do studie zařazených pacientů. Byly srovnány dvě skupiny pacientů po zlomenině proximálního femuru. Jedna bez speciálního doporučení k sekundární prevenci osteoporozy a další zlomeniny a druhá s individuálním doporučením pro praktického lékaře. Byla srovnána četnost doplňujícího RTG vyšetření páteře, krve, denzitometrie, vyšetření v osteocentru či podávání vápníku, vitamínu D nebo bisfosfonátů. Mezi oběma skupinami nebyl prokázán statisticky významný rozdíl pro žádný z těchto faktorů.

Diskuze

V této části práce jsou prodiskutovány dosažené výsledky studie, která nepotvrdila pracovní hypotézu, že sekundární prevenci příznivě ovlivní podrobné doporučení a poučení pacientů a doporučení praktickým lékařům ohledně vhodných opatření. To vše, ve srovnání se zahraničními zkušenostmi, vypovídá o nedostatečné prevenci těchto závažných zlomenin

Závěr a zhodnocení

V závěru autor konstatuje, že přes poskytnutá doporučení a poučení pacientů, sekundární prevence těchto zlomenin je u nás stále problematická. Podařilo se však sjednotit postupy ortopedické a osteologické péče spolupracujících pracovišť a tato společná péče umožnila specializovanější pohled na problematiku prevence nízkozátěžových zlomenin. Nové poznatky umožní další postup k zefektivnění prevence těchto zlomenin.

Literatura

Zahrnuje reprezentativní výběr 173 titulů anglicky a česky psaných prací věnovaných problematice studie.

Celkové hodnocení doktorské disertační práce

Předložená doktorská disertační práce se zabývá velmi potřebnou a aktuální problematikou sekundární prevence nízkozátěžových zlomenin proximálního femuru v osteoporotickém terénu u starších lidí. Práce ukazuje na velmi hluboké znalosti tématu a představuje kvalitní výsledek postgraduálního studia v doktorském studijním programu. Je dobře napsaná jen s nepatrným počtem formálních chyb textu nebo citací, ale možná bylo vhodné rozšířit seznam zkratek, i když v textu jsou vysvětlené. Stanovené cíle autor v práci beze zbytku splnil a pro klinickou praxi je velmi důležitý závěr, že ani speciální doporučení pro praktické lékaře nezlepšuje následná vyšetření a léčbu případné osteoporozy. Tím je dán prostor pro hledání jiné cesty zlepšování této péče.

Dotazy

Na MUDr. Jana Vaculíka mám následující dotazy:

1. **Změnili jste na Vašem pracovišti metody následné preventivní péče o tyto pacienty? Máte jiný typ doporučení pro praktické lékaře nebo už je neuvádíte v propuštění?**
2. **Dalo by se vyšetření sérové hladiny pentosidinu využít klinicky k detekci jedinců ohrožených osteoporotickou zlomeninou a jejich následné preventivní péči?**

Závěr

Doktorskou disertační práci MUDr. Jana Vaculíka „Zlomenina proximálního femuru. Výsledky léčby. Sekundární prevence vzniku nových zlomenin proximálního femuru po zlomenině kontralaterálního femuru“ hodnotím jako zdařilou.

Celkově na základě výše uvedených skutečností mohu konstatovat, že disertační práce splňuje podmínky podle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb., neboť student prokázal způsobilost k samostatné vědecké práci. Vážené Vědecké radě doporučuji přijmout tuto práci k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby doporučuji, aby MUDr. Janu Vaculíkovi byl udělen akademický titul Ph.D.

V Ústí nad Labem dne 9. srpna 2017
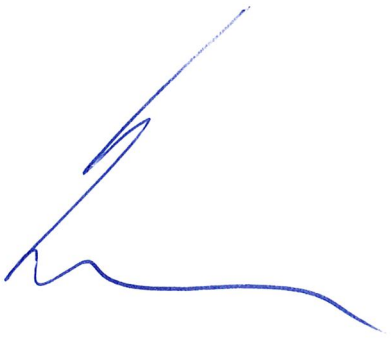
prim. MUDr. Karel Edelmann, Ph.D.
přednosta Kliniky úrazové chirurgie UJEP
Krajská zdravotní,a.s.
Masarykova nemocnice,o.z.
Sociální péče 12A
401 13 Ústí nad Labem
E-mail: karel.edelmann@kzcr.eu
Tel: +420477112540, 6445
GSM: +420 776 663 457